

Pacte del Temps

**Per una ciutat amb qualitat de vida i
sostenible adaptada als ritmes de vida de
les persones**

Ajuntament
de Barcelona

Què és el Pacte del Temps?

És un document que recull els acords entre l'administració, les organitzacions, i la ciutadania per promoure la qualitat de vida i la conciliació de la vida personal, familiar i laboral, a través de la millor gestió del temps.

Està integrat per 5 objectius desglossats en 41 propostes concretes, que es revisaran segons canviïn les necessitats dels ciutadans. Algunes de les propostes ja porten temps en funcionament.

El Pacte del Temps té la voluntat de ser:

- **Un acord obert a tothom** que sumi les propostes de les organitzacions i de la ciutadania de Barcelona. També vol ser un model aplicable a d'altres municipis.
- **Un espai de reflexió i treball comú** per arribar a acords.
Cal treballar des de totes les àrees de l'Ajuntament de Barcelona en col·laboració amb els agents locals i altres administracions.

Qui l'impulsa?

La Regidoria de Família, Infància, Usos del Temps i Discapacitats de l'Ajuntament de Barcelona, a través del Programa de Temps i Qualitat de Vida.

Hi col·laboren les organitzacions, les entitats, les empreses i la ciutadania. L'Ajuntament de Barcelona i les organitzacions signants assumeixen les iniciatives que promou el Pacte.

Des del 2003, el Programa Temps i Qualitat de Vida promou diverses actuacions en polítiques locals del temps.

Per a més informació, consulteu la pàgina web: www.bcn.cat/usosdeltemps

A l'aplicació www.usosdeltemps.cat pots fer de responsable de Temps i Qualitat de Vida dels Usos del Temps de l'Ajuntament i saber com afecten les polítiques de temps a la vida quotidiana de la ciutadania.

Com s'ha elaborat?

El Pacte del Temps és fruit d'un document base elaborat entre el 2010 i 2011.

Per tal impulsar el debat social i recollir noves propostes que ampliïn el seu contingut, aquest document es presentarà a:

- Consells i òrgans de participació
- Tres taules sectorials (sector empresarial, sector serveis i altres administracions)
- Entitats i ciutadania, que podran fer les seves aportacions a través de www.bcn.cat/usosdeltemps i pactedeltemp@bcn.cat

Amb totes les propostes recollides, es redactarà el text provisional.

Abans d'elaborar el document final es farà el retorn als diferents òrgans de participació consultats.

El Pacte del Temps es presentarà en públic i es demanarà a les entitats que s'hi adhereixin.

Característiques de la ciutat de Barcelona

Barcelona, una ciutat adaptada als ritmes de vida de les persones

En els darrers anys Barcelona ha viscut canvis importants que han afectat les formes de vida dels seus ciutadans i la gestió que en fan del temps. Diverses investigacions indiquen que el temps està mal repartit, genera tensions i és un problema social.

L'actual context de crisi econòmica ha de servir per impulsar un nou model de ciutat basat en la sostenibilitat econòmica, social i mediambiental per tal de millorar la qualitat de vida de les persones.

Una de les vies per aconseguir-ho és la conciliació dels horaris als ritmes de vida de les persones.

Amb el Pacte del Temps es pretén aplicar polítiques que permetin adaptar els horaris i ritmes de vida a unes necessitats que són diferents a les de fa 10 anys i que seran diferents en els propers anys.

Les polítiques del temps han de seguir 3 eixos: accessibilitat, proximitat i sostenibilitat per fer de Barcelona una ciutat adaptada als ritmes de vida de les persones.

Aquests són alguns dels serveis i equipaments que haurà d'oferir Barcelona per satisfer les futures necessitats socials:

- Serveis de vida i benestar de qualitat disponibles les 24 hores.
- Serveis i equipaments públics adaptats a les necessitats dels usuaris.
- Ús de les noves tecnologies per guanyar qualitat de vida.
- Flexibilitat dels horaris i dels ritmes de treball.
- Serveis d'atenció a les persones públics i privats.
- Xarxa de transport públic de qualitat i sostenible.
- Espais públics de proximitat.
- Equipaments amb diferents usos per a diferents grups socials, en diferents horaris.
- Polítiques de suport a la família, que fomentin la conciliació entre el temps de treball, familiar i personal.

Objectius i propostes

El Pacte del Temps es basa en 5 objectius orientats a adaptar la ciutat als ritmes de vida de les persones i a promoure la qualitat de vida i la sostenibilitat.

Objectiu 1

Adaptar els horaris i usos dels equipaments i serveis a les necessitats de les persones

Què es vol fer?

1. Planificar els horaris i els usos dels equipaments i serveis, segons les necessitats dels usuaris.
2. Oferir serveis per a diferents col·lectius i facilitar-ne l'ús a les entitats i associacions del barri.
3. Programar activitats per fer en família i activitats simultànies per a diferents edats, entre elles una oferta d'oci nocturn alternatiu per a la joventut.
4. Obrir els equipaments fora de l'horari habitual perquè als barris hi hagi més espais per fer activitats.
5. Potenciar el programa "Temps de barri" que obre els patis escolars en horari extraescolar. A l'hora de construir noves escoles cal dissenyar els espais per a diferents usos.
6. Promoure les places d'escola bressol i oferir serveis per tenir cura dels infants en diferents franges horàries, compatibles amb l'educació primària.
7. Potenciar els serveis de suport a la cura, amb programes d'assessorament i recolzament a les famílies o programes de respir com el "Temps per Tu", i les xarxes d'intercanvi, com els bancs del temps.
8. Potenciar el servei d'atenció domiciliària i de teleassistència per tal que les persones amb dependències rebin una atenció adequada i no hagin d'abandonar casa seva.
9. Ampliar els horaris dels mercats municipals i promoure la compra des de casa.
10. Planificar els horaris de participació ciutadana segons el col·lectiu destinatari i oferir espais presencials i virtuals.
11. Aprofitar els mecanismes de coneixement i debat existents (observatoris, consells de participació...) per detectar les necessitats socials sobre la gestió del temps.

Objectiu 2

Dissenyar l'espai públic en funció de les necessitats dels barris i connectar la xarxa de transport públic amb l'Àrea metropolitana

Què es vol fer?

12. Analitzar l'ús que les persones fan de l'espai públic i els seus hàbits de mobilitat per tal d'adaptar les actuacions als diferents barris.
13. Dissenyar espais públics tenint en compte l'ús que els ciutadans i ciutadanes fan del temps
14. Canviar els usos d'alguns espais segons els horaris.
Per exemple, obrir puntualment carrers als vianants per promoure el comerç.
15. Promoure un espai públic per a diferents usos, tenint en compte la convivència ciutadana i l'equilibri entre l'activitat i el descans.
16. Millorar l'accessibilitat de l'espai públic i del transport públic, i crear nous espais verds als barris.
17. Fomentar una xarxa de transport públic connectada tot el dia amb l'Àrea Metropolitana. Cal prioritzar les zones per als vianants i el transport públic.
18. Estendre els sistemes d'informació i les tecnologies mòbils per informar sobre les freqüències de pas del transport públic, els recorreguts de les línies, les connexions i l'estat del trànsit.
19. Ampliar els camins escolars a tots els districtes i barris de la ciutat.
Distribuir de forma racional els camins i passos de vianants per facilitar la mobilitat a la ciutat.
20. Tenir en compte els usos del temps a l'hora d'aplicar la Llei de barris i de dissenyar els Plans de futur dels barris.
21. Seleccionar alguns barris com a prova pilot per fer un pla d'usos i d'horaris dels espais públics.

Objectiu 3

Oferir informació accessible i potenciar l'administració electrònica

Què es vol fer?

22. Promoure la “finestra única” per poder fer totes les gestions amb un mateix interlocutor de l'administració.
Caldrà unificar la informació presencial, telefònica i telemàtica i adaptar els horaris d'atenció ciutadana a la disponibilitat de les persones usuàries.
23. Facilitar que les empreses i entitats puguin fer els tràmits on-line. Caldrà coordinar les diferents administracions sobre l'intercanvi de dades.
24. Formar la ciutadania en noves tecnologies perquè puguin accedir a la informació on-line i fer-ne un ús responsable.
25. Estendre la xarxa d'espais WI-FI a la ciutat i dotar els equipaments públics de més equips informàtics (ordinadors, impressores...)
26. Impulsar les biblioteques virtuals per poder accedir als continguts des de qualsevol lloc a qualsevol hora i combinar les activitats presencials dels centres cívics amb activitats virtuals.
27. Promoure espais interactius 2.0 a la Xarxa per als agents socials, com ara comunitats d'intercanvi d'informació i coneixements.

Objectiu 4

Treball conjuntament amb les empreses i entitats de la ciutat per fer compatible el temps del treball amb el temps de vida quotidiana

Què es vol fer?

28. Potenciar models de treball on no s'incentivi la presència a l'empresa, com ara el teletreball. Caldrà que els equips i els responsables analitzin les tasques i càrregues de treball de cadascú, es promogui la responsabilitat i uns horaris laborals que permetin la conciliació amb la vida familiar i personal.
29. Promoure la responsabilitat social de les empreses i les entitats amb mesures d'igualtat de gènere i de millora de la gestió del temps.
Utilitzar els Plans d'Igualtat. L'Ajuntament pot elaborar un codi ètic que prioritzi la contractació d'organitzacions que tenen mesures d'igualtat.
30. Analitzar com les mesures de conciliació del temps i de flexibilitat horària incideixen en el personal i l'empresa. Cal incidir en una nova cultura del treball que promogui la compatibilitat del temps laboral amb el familiar i el personal.
31. Mantenir la flexibilitat horària i l'ús eficaç del temps en les negociacions col·lectives. Caldrà vetllar per mantenir la igualtat de gènere.
32. Combinar el treball presencial amb treball mòbil gràcies a les tecnologies.
33. Promoure la Xarxa d'empreses NUST (Nous Usos Socials del Temps) que ofereix bones pràctiques sobre gestió del temps, i un segell de qualitat. Caldrà establir criteris clars per adherir-s'hi.
34. Les representacions dels sindicats i patronals haurien de continuar proposant mesures per millorar la gestió del temps al treball.
Cal pensar també en el col·lectiu d'autònoms.
35. Oferir suport i assessorament on-line a empreses i entitats per agilitzar els tràmits i guanyar temps.
36. Col·laborar amb altres xarxes estatals que fomentin mesures per conciliar la vida laboral, familiar i personal.

Objectiu 5:

Sensibilitzar sobre la necessitat de conciliar els temps per tal de millorar la qualitat de vida i la sostenibilitat

Què es vol fer?

37. Promoure la importància de la conciliació dels temps per tal de millorar la qualitat de vida i la sostenibilitat, tenint en compte les necessitats de les persones al llarg del seu cicle vital.
38. Treballar amb els agents de l'àmbit educatiu i laboral per sensibilitzar sobre el temps com a nou dret de la ciutadania, i generar un canvi cultural i de valors.
39. Fomentar bons hàbits de gestió del temps a les escoles i al treball.
40. Prioritzar la reflexió i la informació pràctica sobre la realitat de la ciutat en les publicacions i estudis sobre polítiques del temps.
Elaborar guies de recomanacions en diferents àmbits per millorar l'ús del temps.
Crear un banc de projectes municipals per donar a conèixer totes aquelles actuacions que s'estan fent.
41. Impulsar la Xarxa de ciutats europees en Usos del Temps, que reflexiona i defineix polítiques europees de temps, per influir en la Unió Europea.

Recomanacions internacionals

La Resolució 313/2010 i la Recomanació 295/2010 del Consell d'Europa insten les institucions públiques a:

- Sensibilitzar la ciutadania respecte l'ús del temps.
- Analitzar en quina mesura les qüestions i els conflictes relacionats amb el temps són una preocupació per a la ciutadania i les empreses locals.
- Establir oficines del temps locals per coordinar iniciatives que harmonitzin horaris i millorar els serveis públics.
- Fer estudis sobre com promoure les polítiques locals de temps.
- Promoure equipaments i serveis públics més accessibles i ampliar-ne l'horari.
- Tenir en compte la qüestió del temps en totes les polítiques locals.
- Establir noves formes de participació social i noves eines d'anàlisi de la realitat.
- Intercanviar bones pràctiques a nivell nacional i internacional.